

I DET STORE OG HELE var det en vellykket begravelse.

Formiddagen havde været grålig og vindløs, men da vi kom ud til graven, var solen brudt gennem skydækket og kastede skæve bundter af lys gennem elmetræernes gulnede løv.

Erich ville have holdt af det. Efterår. Himlen, der pludselig løftede sig og efterlod en skarphed i luften. Klart uden at være koldt. Markerne ned mod Molnar var afhøstede, men endnu ikke pløjet. En bonde som brændte kviste af i det fjerne.

Præsten hed Sildermack, en høj, mager, lys mand; vi havde naturligvis mødt hinanden i ugens løb og aftalt forretningsgangen, han er ny i pastoratet og plages af en form for deformitet på rygraden, der gør, at han bevæger sig med nogle lidt kejtede, ligesom rullende bevægelser. Det gør, at han ser ældre ud, end han egentlig er. Men ansigtet udstråler lys, og han passede sine opgaver uden problemer.

Vi var en snes. Børnene naturligvis. Hans mor med

følge; veninden og den stramtandede sygeplejerske.

Beatrice og Rudolf.

Justin.

Familien Hendermaag, der havde udvist så dårlig smag, at de slæbte børnene med. Ikke mere end ti-tolv år gamle. En genert dreng og en pige med udstående tænder og nervøse øjne. Hvad skulle det dog tjene til at udsætte dem for det? Ingen af dem havde haft nogen relation til Erich og har vel ikke truffet ham mere end to eller tre gange, så vidt jeg kan huske.

Ebert Kenner naturligvis og nogle nuværende kolleger, som jeg aldrig har set. En kvartet helt præcis, to kvinder og to mænd. Samt overlæge Monsen, der holdt mindetalen i kirken og ikke var i stand til at lade være med også at sige nogle ord ved graven.

Om efterårsdagens klarhed og vor tid her på jorden. Den analytiske skarphed, som havde været Erichs adelsmærke og som den frembrydende sol akkompagnerede og bar vidnesbyrd om.

Ord.

Jeg blev lidt træt. Lige mens jeg stod der i den mørklædte kreds af sørgende og halvsørgende og dem, som stod der af helt almengyldige årsager, skyllede en bølge af mathed ind over mig. Måske var det faktisk sorgen, som greb mig; ikke sorgen over Erich først og fremmest, men sorgen over livet.

Disse skævheder og blinde spejlinger. Forfalskningerne som vi fejer ind under gulvtæppet og holder stangen, men som alligevel griber fat i os, når vi har vendt

dem ryggen længe nok. Ikke har været tilstrækkeligt opmærksomme.

Jeg græd ikke. Ikke en tåre kom ud af mine øjne under hele ceremonien; jeg er ligeglad med, hvordan folk tolker det, men medicin der gør os ligeglade og vores sjæle tavse er jo meget almindelig i vore dage, så jeg antager, at min optræden næppe har været i stand til at forundre. Jeg sagde overhovedet ikke noget til nogen. Blot nogle taktfulde øjenkast. Håndtryk. Lette omfavnelser og overfladiske nik.

Ungdomsvennerne fra roklubben bar kisten. Fire mand. Jeg genkendte tre af dem, men kunne ikke huske deres navne. De bor alle her i Gobshejm, og efter hvad præsten sagde, så var det dem selv, som havde foreslået det.

Og så Henny.

Det var ikke min mening at opregne alle tilstedeværende, men nu kan jeg se, at jeg alligevel har gjort det.

Henny Delgado.

Inde i kirken var hun i langærmet sort, men da vi kom udenfor, havde hun slængt en mørkerød poncho over skuldrene. Jeg husker, at hun altid brugte rødt; ikke nødvendigvis over det hele, men der var altid en stump i den farve. Et stykke rødt blikfang. En karmoisinrød bluse eller et tørklæde. Selv er jeg blå og kold. Allerede da vi gik i gymnasiet, holdt vi os i disse sfærer: Henny rød, gul og okker. Jeg blå og turkis, de kolde farver. Kun i det grønne kunne vi mødes, men i hver sin ende af farven. Senere, det må have været i det første efterårs-

semester på universitetet, gik vi sammen til en farveanalytiker, der også godkendte vores intuitive valg. Som holdt tøjstumper op mod vores forundrede ansigter og udbredte sig om vores forskellige hudtyper. Om vores pigmenteringspersonligheder. Som om det næsten var noget med sjælen.

Hun så uventet ung ud, Henny. Spændstig og rask på en eller anden måde; jeg ved egentlig ikke, hvorfor det forundrede mig, men det gjorde det. Hun var kommet alene naturligtvis; mand og børn var blevet hjemme i Grothenburg; ja, jeg har jo aldrig mødt nogen af pigerne, men deres dåbsbilleder sidder sikkert i et eller andet album i respektfuld orden.

Det følte lidt mærkeligt, at vi ikke talte med hinanden, nu hvor vi trods alt så hinanden efter så mange år. Jeg har dog en fornemmelse af, at hun vil lade høre fra sig. Hvad der begrunder denne diffuse fornemmelse, ved jeg ikke, men det skulle undre mig, om jeg tager fejl. Trods alt har vi stået hinanden så nær, som to mennesker af samme køn kan uden at være i familie eller homoseksuelle. Der er gået lang tid, men der er tegn og små bevægelser, som rammer os på et dybere plan end det kognitive og sproglige. Naturligtvis er der det.

Justin spurgte, om han skulle blive natten over, men jeg sagde nej tak. Han er et godt og forstående menneske, Justin, jeg har altid godt kunnet lide ham til trods for hans lidt ukultiverede stil, men jeg vil bare være alene. Mig selv og hundene. Ikke andre. Et bål i det åbne ildsted og en lænestol trukket hen til vinduet. Et

glas portvin eller to, skumringen der falder over haven, de knudrede, beskårne æbletræer, buksbomhækken og den sumpede skråning ned mod Molnar; nogle timer i absolut stilhed med fotoalbummet og minderne. Måske tager jeg mig også en cigaret, det er mange år siden, jeg kæderøg, men det er trods alt en helt speciel dag, og jeg har nogle pakker liggende.

Jeg er sygemeldt også i næste uge. Halvdelen af timerne er udsat, den anden halvdel har Bruun taget. Som sædvanlig. Det er synd at lægge Keats og Byron i hans valne hænder, men jeg har intet valg. Eksamenstiden ligger bare tre uger ude i fremtiden, og alt skal være gennemgået før den femtende.

Det føles dejligt, at det nu endelig er ovre. Jeg vidste jo, at jeg en dag ville blive alene. Erich var atten år ældre end jeg, det var ikke ilden og passionen, jeg søgte, da jeg valgte ham, det var det blå. Han blev altså 57, og der havde aldrig været tegn på, at han skulle dø så ung. Monsen betonedede også i sin båretale, at der var meget, som han ikke havde nået at gøre. Forskere hører ikke til den slags mennesker, som årene bider på, hævdede han; ikke i deres daglige arbejde. Jeg forstod, at han med det henviste til sig selv – han kan ikke være langt fra de halvfjerds – og måske også til andre af de tilstedeværende kolleger.

Men Erich har måttet stoppe, som man sagde hjemme i Saarbrücken. Han er gået i mål.

Jeg sidder i lænestolen med et halvt øje vendt mod skumringen og haven, det andet halvt ind imod rummet

med ilden og bøgerne. Det er blevet til mange bind med årene, de nærmeste dage bliver jeg nødt til at lave nogle ændringer, tror jeg. Flytte de tunge, medicinske bind op på loftet. Lade skønlitteraturen få en mere fremtrædende plads.

Dette er bare en af de mange små opgaver, jeg skal i gang med. Men det må vente til i morgen. Lige nu vil jeg bare sidde her og hvile.

Huske og blade i albummene. Nogle linjer fra Barin dukker op hos mig.

*Jeg savner min moders milde svedlugt –
og de der korte bukser, man tvang mig til at bære
den første skoledag.*

*Jeg savner Ursula Lipinskaja og at vågne udsovet
til helt ubeskrevne sommerdage.*

*Men mest af alt savner jeg den flygtige røg
fra de cigaretter, jeg aldrig røg på cafeerne.*

Jeg tænder en nu i stedet. En følelse af forsigtig tilfredsstillelse vibrerer inden i mig.

Som om noget længe forudset er ved at falde på plads.

Hundene sover foran det åbne ildsted og virker ikke, som om de savner ham. Heller ikke de.

Til
Agnes R.
Villa Guarda
Gobshejm

Grothenburg, den 26. september

Kære Agnes

Undskyld at jeg skriver til dig så hurtigt efter, at du er blevet alene. Jeg håber ikke, at du er alt for oprevet efter dit store tab. Jeg var så glad for at gense dig, selvom jeg selvfølgelig ville ønske, at omstændighederne havde været lidt anderledes. Og jeg burde naturligvis have vekslet nogle ord med dig, nu da jeg alligevel var der, men et eller andet holdt mig tilbage. Jeg ved ikke hvad, men nogle gange er det jo sådan, at vi bliver bremsset af kræfter, vi ikke har navn for. Ikke også, Agnes?

Men det var en smuk og værdig begravelse. Jeg kendte jo aldrig din mand, så jeg kan naturligvis ikke udtale mig om, hvorvidt den også var ”becoming”, som englænderne siger.

Men uanset hvad så ville jeg sætte pris på at genoptage kontakten med dig. Der er gået så mange år, og jeg

føler, at man ikke bør klippe trådene over uden videre. Vi stod jo hinanden så nær, Agnes.

Må jeg altså skrive til dig? Fortælle lidt om mig og mine? Og har du lyst til at svare?

Vi kan vel begynde med at skrive sammen, så får vi se. Jeg har det lidt svært med e-mails, den slags bliver så overfladisk og nonchalant.

Hvis du ikke har lyst til at genoptage det gamle, så må du bestemt sige nej.

Jeg afventer forhåbningsfuldt dit svar.

Din Henny

Til
Henny Delgado
Pelikaanallé 24
Grothenburg

Gobshejm, den 30. september

Kære Henny

Herregud dog, du får det til at lyde, som om vi var firs!

Naturligvis må du skrive, og jeg skriver med glæde tilbage. Jeg er sikker på, at vi har en del at tale om, men da det nu er dig, som har taget initiativet, så lader jeg dig fortælle først.

Så tøv ikke. Skriv snart, vil du ikke nok? Vi har et hul på nitten år, som vi skal have fyldt.

Din Agnes

HVIS BARE MAN ER SØD OG GOD, så får man før eller siden sin belønning.

Det er anden dag i Grothenburg, og til trods for at jeg bare er en mager elleveårig pige, så ved jeg, at hun lyver.

Eller måske ikke lyver. Den rødhårede pige, som hedder Henny, og som kom og sagde goddag sammen med sin mor allerede i går, før vi havde åbnet en eneste flyttekasse, hun har bare misforstået det hele. Har ikke rigtigt forstået, hvordan livet er, og hvordan det hele foregår.

Men jeg protesterer ikke. I min unge alder har jeg ikke ord for den slags, og for resten er det ikke vigtigt. Det er om aftenen. Vi står på broen over floden og kigger ned i det brune vand; vores mødre har sendt os ud på en lille tur, så Henny kan vise mig kvarteret og omgivelserne. Min mor har, som man siger, omgående fået tiltro til Henny til trods for sin medfødte og beskyttende mistænksomhed.

Og Henny selv har da også optrådt både velopdragent og charmerende, det kan jeg ikke nægte.

Med syltede blomster som velkomstgave, gode naboer imellem.

Fornøjet latter og et frimodigt blik.

Og hvis man altså bare er sød og god.

Jeg kan ikke huske, hvad jeg svarer. Måske ingenting. Vi har gået rundt i kvarteret i sving og snørkler. Idrætspladsen. Hengerlaan ned til jernbanen. Butikkerne langs Klingerweg. Vi har kigget ind forbi slagter Smytter, som er hendes morbror, har fået hver sin blege pølse og nogle småpenge af ham; har købt tyggegummi i tobaksbutikken på hjørnet ud mod Zwille.

Og kirken og kirkegården, hvor vi har gået rundt og kigget på gravene; Hennys morfar og mormor ligger her, og engang skal hun selv tage plads her også; det er et solidt og rummeligt familiegravsted med plads til adskillige generationer.

Stumpstrasse, Gassenstrasse, Jacobstien og hvad de nu hedder alle sammen. Og Wallmanskolen, hvor Henny allerede har gået i fem år, og hvor jeg skal begynde til september. Skolen er en gammel stenborg med et citat på latin oven over den store egetræsport. Non scholae sed vita discimus! deklamerer Henny, og så siger vi det i kor nogle gange, så jeg i det mindste har fået fat i det, før tiden er inde til at sætte sig på skolebænken og lytte til hr. Pompus og frøken Mathisen og en pukkelrygget sylærerinde, der hedder Keckelhänchen af alt i denne verden.

Non scholae sed vita discimus.

Ikke for skolen, men for livet.

Men nu står vi og hænger over rækværket på broen, der hedder Karl Eggers Bro. Henny ved ikke, hvorfor den hedder sådan, eller hvem Karl Eggers var, men floden hedder naturligvis Neckar. Den flyder rundt om vores bydel, i det mindste mod øst og nord, og den markerer grænsen til Gerringstadt, som er en helt anden bydel, som Henny ikke ved andet om, end at hendes fætter Mauritz boede der, før de flyttede til Marseille, som ligger ved Middelhavet, på grund af Mauritz' dårlige helbred, men at han døde alligevel, selvom han ikke var mere end otte år og på vej til at fylde ni, så Middelhavet er nok trods alt temmelig opreklameret.

Han var måske ikke sød og god nok, tænker jeg, men jeg siger det ikke. I stedet spytter jeg mit tyggegummi ud i det strømmende vand.

Man skal ikke spytte tyggegummi ud i vandet, siger Henny. Fiskene kan få det i munden og blive kvalt.

Fisk kan vel for fanden ikke kvæles, tænker jeg, de behøver jo ikke at trække vejret.

Men det siger jeg heller ikke højt.

Det er min mor og mig, som er flyttet til Grothenburg. Min far og min bror bor stadigvæk på Slingergasse i Saarbrücken, og selvom Claus er tre år ældre end mig, og vi har været oppe at skændes lige så længe, jeg kan mindes, så savner jeg ham, så det gør ondt i brystet de her første dage.

Jeg fandt ud af, at mine forældre skulle skilles den første juli, og vi rejste vores vej præcis en måned senere. De havde planlagt det hele i detaljer, før de lod bomben springe; vi sad på Restaurant Kraus, og jeg ved ikke, om det er normalt eller unormalt, at forældre tager deres børn med på restaurant, når de har tænkt sig at fortælle dem, at de skal skilles. Men de var vældigt flinke, både mod hinanden og mod Claus og mig, det kan man ikke komme udenom. De bedste venner i verden, men nu var det altså endt på den måde, og sådan var det gået. Det går sådan nogle gange her i livet, i denne jammerdal, det er ikke noget, vi selv kan gøre noget ved, og al den slags. Så jeg bestilte det dyreste, jeg kunne finde på hele menukortet. Søtunge med hvidvinssauce og sommergrønt, og de sagde ja uden diskussioner.

Far og Claus skulle blive her, forklarede de over desserten. Citronsorbet på et underlag af vilde hindbær med kandiserede hasselnødder og puddersukker, det var det bedste både af hensyn til job og skole. Mor havde allerede fået nyt arbejde i Grothenburg hos en tandlæge Maertens. Og lejlighed på Wolmarstrasse. Fire værelser og køkken. Jeg ville få mit eget værelse med kakkelovn og udsigt over en park.

At min far havde haft en anden kvinde ved siden af i næsten tre år, nævnte min mor først et par uger senere, mens vi var ved at pakke.

Jeg græd i ti dage. I hvert fald græd jeg mig i søvn de ti første nætter. Derefter holdt jeg op. Fik den her smerte i brystet i stedet for, som nu hvor jeg tænker på Claus.

Noget med maven også. Der danser sommerfugle rundt derinde. Hver anden dag har jeg forstoppelse, hver anden diarre.

Der er faktisk en kakkelovn på mit værelse, men man kan ikke tænde op i den. Skorstenen blev lukket til i 50'erne, har viceværten hr. Winter forklaret. Der var revner i den, og hele ejendommen ville futte af, hvis en glød slap ud.

Jeg tænker, at det ikke ville røre mig det ringeste, om så hele Grothenburg futede af. Jeg vil ikke bo her. Jeg hader den by, og hvis vi brændte inde, både mor og mig, så ville det bare føles som en vidunderlig befrielse. Jeg ville aldrig være nødt til at begynde i den der nye skole og aldrig mere møde den tåbelige nabopige med hendes grimme fletninger og hendes sære grin.

Men heller ikke her græder jeg længere om natten. Der er bare smerten i brystet og den flagrende fornemmelse i maven.

Hun hedder Else for resten, min fars nye kæreste. Hun er allerede flyttet ind hos dem på Slingergasse. Og hendes datter bor i mit gamle værelse.

Det værste af det hele er, at hun også hedder Agnes.

Til
Agnes R.
Villa Guarda
Gobshejm

Grothenburg, den 4. oktober

Kære Agnes

Tak for dit hurtige svar og tak for, at du ikke har noget imod, at vi genoptager kontakten på denne måde. Jeg ved ikke, om det har noget at gøre med årene, som er forsvundet at gøre, men uanset hvordan vi regner det ud, Agnes, så er vi jo nødt til at tilstå, at vi er ved at blive midaldrende. Jeg fylder 40 til februar – og du, så vidt jeg husker, den 1. maj. Kan du huske din første fødselsdag her i Grothenburg, da du fik dagbogen af mig? Du sagde, at du aldrig ville skrive så meget som en linje i den, men da skolen begyndte til september, viste du mig, at du allerede havde været nødt til at købe dig en ny.

Jeg føler mig nu ikke gammel, overhovedet ikke, men jeg kan se på pigerne, at tiden går. Rea er 11 nu – samme alder som du og jeg, da vi mødtes første gang – Betty bliver 9 til december.

Og David blev 47 i foråret, det er ham, der er den egentlige årsag til, at jeg skriver til dig, men det vender jeg tilbage til senere. Når tiden er inde til det. Jeg føler, at jeg er nødt til at nærme mig problemets kerne ad omveje og med små skridt, men sådan er vi jo en gang imellem, ikke kære Agnes?

Hvad angår begravelsen var jeg dog ikke i tvivl. Jeg vidste, at jeg var nødt til at tage med, i samme øjeblik hvor jeg så annoncen i avisen. Det var naturligvis ikke for din mands skyld – ham lærte jeg jo aldrig at kende – men fordi jeg ville gense dig. Med årene har jeg naturligvis fået mange veninder – og mandlige venner også, misforstå mig ikke – men der er noget specielt med de mennesker, som man har kendt, siden man var barn. Synes du ikke også, Agnes? Uanset hvor lang tid, der er gået, hvor meget vand der er flydt under broerne, så er der noget, der binder os sammen. Jeg håber virkelig, at du kan forstå, hvad jeg mener, Agnes, og at du har det på samme måde som jeg. Også selvom ordene altså svigtede mig, da jeg så dig.

Ja, min og Davids omgangskreds er faktisk ganske omfattende for tiden; siden han blev chef for tv-teateret, har invitationerne haglet ned over os, og vi har selv gæster mindst en gang om ugen. Men man bliver træt af det, Agnes, du godeste hvor man bliver træt. Alle disse smil og den begavede konversation og de betroelser, man ikke har bedt om, det får en til at føle det, som om teateret er flyttet hjem til en og ind i ens liv, selvom man aldrig har ønsket det. Ind i marven kryber det, og under

huden på en eller anden måde, så man ikke kan vaske det af sig ... jeg ved ikke, om du kan forstå, hvad jeg taler om, Agnes. Måske udtrykker jeg mig uklart.

Selv lagde jeg alle skuespillerambitioner på hylden, da vi blev gift, David og jeg; han påstod, at det var nok med en nar i familien, og deri giver jeg ham ret. Jeg har endnu ikke haft mange år på arbejdsmarkedet, men vi har altid haft penge nok, så jeg blev hjemme i næsten ti år for at tage mig af pigerne. Men siden januar har jeg arbejdet hos Booms & Kristev, advokatfirmaet på Klingstrasse, jeg ved ikke, om du kan huske det. Jeg oversætter for dem til fransk og italiensk, ikke noget specielt krævende job, men det er godt betalt, og samtidig er det tilfredsstillende at få lov til at bruge de kundskaber, man engang arbejdede så hårdt på at skaffe sig. Ligesom det naturligvis er rart at vide, at man faktisk kan stå på egne ben, forsørge sig selv, hvis det skulle knibe.

Men det er pigerne, som betyder alt for mig, Agnes, det vil jeg understrege. Så vidt jeg forstår, har du ikke selv børn, jeg ved ikke, om du har valgt at have det på den måde, eller om det så at sige er blevet sådan af naturlige årsager. Mennesker er forskellige, og enhver må jo blive salig på sin måde, som gamle lektor Nygren plejede at sige. Kan du huske ham? Han var svensker eller nordmand, det er jeg helt sikker på.

Rea og Betty er også forskellige, selvom de har samme far og mor og har levet under de samme omstændigheder i hele deres liv. Rea er omhyggelig og praktisk og ambitiøs, Betty er en drømmer. Næsten som to

sider af den samme mønt – eller som principperne Yin og Yang, selvom de er piger begge to. Og jeg elsker dem lige højt, måske først og fremmest fordi de er to, og fordi de supplerer hinanden så godt. Den seneste tid har det slået mig, at de minder en del om dig og mig, Agnes, sådan som vi er – eller i det mindste sådan som vi var. Du er naturligvis Rea, jeg er Betty. Sært er det, hvordan livet kan forløbe i langt udstrakte ellipser, og hvordan man en gang imellem kan få en næsten skræmmende følelse af déjà-vu, af at være tilbage i samme teaterstykke.

Vi bor i en stor lejlighed på Pelikaanallé lige ved siden af Paulskirken; vi har overvejet at købe et hus mange gange, men vi trives så godt her, og pigerne går i en skole, der bare ligger et stenkast herfra. Desuden har David sit barndomshjem oppe i bjergene – i nærheden af Berchtesgaden – vi deler det ganske vist med hans bror og svigerinde, men de bor i Canada og er ikke hjemme mere end et par uger om året.

Jeg mærker, at jeg bruger megen tid på mig og mine i det her første brev. Det var ikke planen, men det er måske naturligt nok. Som jeg antydede, har jeg dog et ærinde af betydelig mere konkret karakter, men jeg tror, at det må vente til næste gang. Klokken er over tolv, David er ude med en masse filmfolk; det drejer sig om en temmelig stor produktion af nogle stykker af Pirandello, hvis jeg ellers har forstået det hele rigtigt – pigerne sover, og jeg har siddet i vores bibliotek i et par timer og skrevet og tænkt. Har også drukket tre glas vin, det må

indrømmes, men jeg skal på arbejde i morgen, så tiden er nok kommet til at afrunde.

Du må undskylde, at jeg skriver lidt springende, kære Agnes, du må absolut ikke føle, at du skal være lige så vidtløftig. Men nogle linjer ville glæde mig meget, og jeg lover, at jeg skal være mere kontant næste gang. Jeg vil naturligvis gerne vide, hvordan du har det. Er det kun trist nu, hvor du har mistet din livsledsager, eller er der måske også en smule befrielse i det tab? Du ved vel, at man plejer at sammenligne ægteskabet med et bur, som man enten længes efter at blive lukket inde i eller efter at slippe ud af? Jeg håber, du forstår, at du kan være lige så uforbeholden og åbenhjertig i den slags, som vi engang var.

Men nu til sengs.

Pas på dig selv og skriv snart!

Kærligst

Din Henny

Til
Henny Delgado
Pelikaanallé 24
Grothenburg

Gobshejm, den 7. oktober

Kære Henny

Tak for dit lange brev, som jeg har læst med – og det forsikrer jeg dig – stor fornøjelse. Vær ikke bange for at fortælle, det var jo sådan, vi havde det med ordene engang for lang tid siden – du brugte hundrede, hver gang jeg brugte ti.

Og tro ikke, at jeg ikke forstår, selvom du rammer et par centimeter ved siden af sømhovedet, det er bare så rart at høre fra dig igen. Sandsynligvis har vi vel levet halvdelen af vores liv på det her tidspunkt, og både med tanke på det og med tanke på Erichs død føles det som et godt tidspunkt at gøre op så nogenlunde, hvor man står.

Hvad angår mine omstændigheder så har jeg ikke lige så meget at fortælle som du, fordi jeg ikke har nogen familie. Erich havde jo voksne børn, allerede dengang vi

mødtes, og vi valgte tidligt ikke at sætte flere ind i denne tvivlsomme verden. De seneste otte år – siden jeg blev færdig med min afhandling – har jeg arbejdet på universitetet i H-berg, der bare ligger syv-otte kilometer herfra, og jeg har trivedes udmærket med det akademiske liv fra første stund. De seneste semestre har jeg virkelig fået greb om de kurser, som står mit hjerte nærmest – romantikken og den engelske 1800-tals roman – og ligesom du, kære Henny, føler jeg, at jeg har en mission her i livet, også selvom jeg aldrig selv får børn og på den måde kan føre slægten videre.

Erich beholdt dette vidunderlige hus ved Molnar, da han blev skilt fra sin første kone, og vi har boet her, lige siden vi giftede os. Det er en charmerende gammel hytte i træ og pommersk sten med en vildtvoksende have og udsigt ned mod floden. Og hvis jeg faktisk bekymrer mig for fremtiden, så skyldes det nok netop spørgsmålet om, hvorvidt det skal lykkes mig at beholde min bolig. Erichs børn, Clara og Henry, er naturligvis berettigede til at få halvdelen som arv, men hvordan jeg skal være i stand til at give dem det, det må guderne vide. Jeg ved ikke, om du genkendte dem ved begravelsen. Henry er høj, mørk og arrogant, Clara lidt skrutrygget, rottefarvet og mindst ti kilo overvægtig; de sad begge to på den forreste bænk i kirken, men på den modsatte side af midtergangen, i forhold til hvor jeg sad. Ærligt talt afskyr jeg dem begge to lige så meget, som de afskyr mig, men ikke desto mindre lykkes det vel at finde en løsning også på det problem. Det forundrer mig lidt, at de endnu

ikke har meldt sig med arvespørgsmålet, da der faktisk er gået to uger siden boopgørelsen, men det varer sikkert ikke længe, før jeg får en henvendelse fra et eller andet velrenommeret advokatkontor.

For øvrigt er det helt rigtigt, som du antyder; der er et strejf af ro og lettelse hos mig efter Erichs død. Når man gifter sig med én, der er så meget ældre end en selv, så er det næsten uundgåeligt, at man går og bekymrer sig for at blive ladet alene tilbage (lægegerningen er bestemt ingen garanti for et langt liv, snarere tværtimod tror jeg), og måske skal man være en smule taknemmelig for, at det sker, når man er 40 i stedet for når man er 50 eller 60. Du har naturligvis også ret i, at vi er ved at være midaldrende, Henny, men vi har vel stadig mange gode år tilbage at give af og en del at leve for. Ikke også?

Du skriver, at du har en bestemt grund – en bestemt idé med at begynde på denne korrespondance, og at det på en eller anden måde har med din mand at gøre. Jeg må indrømme, at det gør mig nysgerrig, og jeg vil derfor opfordre dig til ikke at gå mere i cirkler og sving, ”som kvinder gør det”, men at komme til sagen i dit næste brev, som jeg ikke håber, at jeg skal vente alt for længe på.

Jeg vil slutte med denne opfordring, det er tid at gå aftentur med hundene; to stykker altså, slanke, spændstige rhodesian ridgebacks, som jeg endnu ikke har bestemt mig for, om jeg vil beholde – vi har haft dem i snart fem år, og jeg er meget glad for dem, men de kræver unægtelig både tid og pasning. Som nu.

Men som sagt, kære Henny, lad mig snart høre fra dig igen. Jeg venter i spænding.

De varmeste hilsener

Din Agnes